

BHS

**Bratislavské
hudobné
slávnosti**

Ludovít Hološka: Violončelistka

58. ročník 22. 9. – 8. 10. 2023

www.filharmonia.sk

Zážitku nad 58. ročníkom BHS prevzala **Silvia Hroncová**, ministerka kultúry

PIATOK 22. 9.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Emmanuel Villaume | dirigent

Emmanuel Ceysson | harfa

Eugen Suchoň

Kráľ Svätopluk, predohra k dráme
Ivana Stodolu, op. 10, č. 1

Henriette Renié

Koncert pre harfu a orchester c mol

Gustav Mahler

Symfónia č. 1 D dur Titan

BHS otvorí dielo **Eugena Suchoňa**, jedného z vrcholných predstaviteľov zakladateľskej generácie slovenskej národnej hudby a tvorcu národnej opery. V tomto roku si pripomíname 30 rokov od skladateľovho úmrtia. Majster Suchoň bol úzko spätý s dejinami Slovenskej filharmónie aj nášho festivalu; v rokoch 1966 – 1970 bol predsedom Festivalového výboru BHS. Dôkazom toho, že Suchoňa zaujímala téma, ale aj morálne posolstvo Svätoplukovho panovania, je aj jeho predohra k dráme Ivana Stodolu.

V podaní francúzskeho sólistu **Emmanuela Ceyssona**, ktorý patrí k najbrilantnejším svetovým interpretom harfovej hry, si vypočujeme dielo jeho rodáčky, skladateľky **Henriette Renié**; na BHS zaznie v slovenskej premiére. Otvárací koncert pod taktovkou bývalého šéfdirigenta SF **Emmanuela Villauma** uzavrie monumentálna Mahlerova 1. symfónia Titan.

SOBOTA 23. 9.

16.00 Malá sála Slovenskej filharmónie

Mladé hlasy na BHS

Koncert z piesňovej tvorby

v podaní poslucháčov a absolventov VŠMU

Vanesa Čierna | soprán **Andrea Pietrová** | mezzosoprán

Alžbeta Reháková | soprán **Martin Morháč** | barytón

z tvorby skladateľov:

Amy Beach, Benjamin Britten, Dezider Kardoš, Béla Bartók,

Xavier Montsalvatge, Anna Semple, Ottorino Respighi,

Gabriel Fauré, Jules Massenet, Reynaldo Hahn, Samuel Barber

Na BHS dostávajú pravidelne priestor mladí umelci. Tentoraz sa na debutovom koncerte predstavia poslucháči i nedávni absolventi Vysokej školy múzických umení, ktorých mená sme už mali možnosť zaregistrovať medzi víťazmi domácich i zahraničných súťaží, ako aj na profesionálnej opernej scéne. Na festivalovom koncerte sa predstavia v širokom výbere z piesňového repertoáru, ktorého interpretáciou zaujali už aj na pôde svojej alma mater.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Filharmonia La Scala

Andrés Orozco-Estrada | dirigent

Julian Rachlin | husle

Gioachino Rossini

Viliam Tell, predohra k opere

Wolfgang Amadeus Mozart

Koncert pre husle a orchester

č. 3 G dur, KV 216

Ludwig van Beethoven

Symfónia č. 7 A dur, op. 92

Orchester **Filarmonica della Scala** založil v roku 1982 dirigent Claudio Abbado s cieľom rozšíriť symfonický repertoár hráčov známej milánskej opery. Výnimočné teleso, ktoré sa predstavilo na BHS už v roku 2008 s Daniele Gattim, tentoraz povedie ďalší svetovo uznávaný dirigent, Kolumbijčan **Andrés Orozco-Estrada**.

Na úvod zaznie perlivá predohra k opere Viliam Tell **Gioachina Rossiniho**, ktorej melodické fragmenty sú dôverne známe aj zo zvučiek reklám. Veľkolepý, virtuózný, spevný, aj takto možno charakterizovať **Mozartov** 3. koncert pre husle a orchester G dur, ktorý skladateľ skomponoval počas svojho pôsobenia v Salzburgu ešte ako devätnásťročný mladík. Sólistom bude aj u nás dobre známy **Julian Rachlin**.

Na svoju Siedmu symfóniu bol **Ludwig van Beethoven** v čase jej uvedenia nesmierne hrdý a označil ju za svoje najvydarenejšie dieťa. Zo štyroch častí nie je pomalým tempom označená ani jedna. Funkciu pomalejšej časti spĺňa druhé Allegretto, jeho čarovná a zároveň záhadná hudba fascinuje poslucháčov dodnes. Pri premiére symfónie v roku 1813 vo Viedni si nadšené publikum vyžiadalo jeho opakovanie. Symfónia sa časom zaradila medzi Beethovenove najpopulárnejšie, dá sa povedať ikonické orchestrálne diela. Wagner nazval Beethovenovu symfóniu „apoteózou tanca“.

NEDEĽA 24. 9.

16.00 | Malá sála Slovenskej filharmónie

Notos Quartett

Sindri Lederer | husle

Andrea Burger | viola

Philip Graham | violončelo

Antonia Köster | klavír

Ernst von Dohnányi Klavírne kvarteto č. 1 fis mol

Béla Bartók Klavírne kvarteto c mol, op. 20

Zoltán Kodály Intermezzo pre sláčikové trio. Allegretto

Alexander Albrecht Andante amoroso

Šesť skladieb pre sláčikové trio

Ernő Dohnányi, Béla Bartók, Zoltán Kodály i **Alexander Albrecht** odišli po maturite v Bratislave a v Trnave študovať kompozíciu na budapeštiansku Hudobnú akadémiu do triedy Hansa Kösslera, nemeckého vyznávača Brahmsových ideálov. Ich juvenilná tvorba potvrdzuje vysokú úroveň komorného muzicírovania i komponovania na tejto prestížnej škole. Svoje vyspelé komorné diela napísali Dohnányi a Bartók ako 17-roční, Kodály zložil svoje Intermezzo po ukončení štúdií u Kösslera a Albrechtove triá vznikli v posledných rokoch autorovho života pre Trio KAF (Kupkovič – Albrecht – Filip). Rané skladby prezrádzajú prvé kroky na ceste k hľadaniu vlastných umeleckých výpovedí, zrelé diela sumarizujú výdobytky prejdenej životnej cesty.

Originálne kompozície generačných vrstovníkov z prelomu 19. a 20. storočia, ktorých osudy sa skrížili v našich zemepisných šírkach, interpretuje **Notos Quartett**, ktorý v roku 2017 získal prestížnu cenu ECHO Klasik a je považovaný za jedno z najlepších komorných zoskupení súčasnosti.

19.30 | Stípková sieň Slovenskej filharmónie

Slovenský komorný orchester

Ewald Danel | umelecký vedúci, dirigent

Václav Hudeček | husle

Kristina Nouzovská Fialová | viola

František Benda

Koncert pre husle A dur, L 2.13

Vladimír Godár

Barkarola pre violu a komorný orchester

Eugen Suchoň

Serenáda pre sláčikový orchester, op. 5

Wolfgang Amadeus Mozart

Koncertantná symfónia Es dur
pre husle, violu a orchester, KV 364

Václav Hudeček debutoval ako pätnásťročný v Londýne s Royal Philharmonic Orchestra. Odvtedy je sympatický umelec ozdobou koncertov pre svoj komunikatívny spôsob interpretácie, v ktorom spája technickú suverenitu s emocionálne bohatým tónom a radosťou z hry. V repertoárove širokom spektre majú u neho dôležité miesto aj diela starých českých majstrov, dôkazom čoho je výber husľového koncertu klasicistického majstra **Františka Bendu**. Ďalšou sólistkou koncertu je popredná česká violistka **Kristina Nouzovská Fialová**, ktorá pokračuje v inšpirujúcej hudobníckej tradícii svojej rodiny. Okrem Mozartovej Koncertantnej symfónie rada prijala ponuku naštudovať aj dielo slovenského skladateľa **Vladimíra Godára**.

PONDELOK 25. 9.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Národný symfonický orchester Ukrajiny

Volodymyr Sirenko | dirigent **Dmytro Tkachenko** | husle

Jean Sibelius

Finlandia, symfonická báseň, op. 26

Max Bruch

Koncert pre husle a orchester č. 1 g mol, op. 26

Borys Lyatoshynsky

Gražyna, symfonická balada

Franz Liszt

Mazeppa, symfonická báseň č. 6

Pre BHS je ctou privítať **Národný symfonický orchester Ukrajiny** pod taktovkou **Volodymyra Sirenka**, v programe ktorého zaznejú skladby európskych i ukrajinských tvorcov. Symfonická báseň Finlandia patrí vďaka historickému vlasteneckému obsahu, no najmä hudobnej originalite k najpopulárnejším **Sibeliovým** dielam. **Franz Liszt** čerpal námet z príbehu o ukrajinskom hrdinovi Ivanovi Mazeppovi z prozaickej poémy francúzskeho romantika Victora Huga a báseň poľského tvorca Adama Mickiewicza zase učarovala **Borysovi Lyatoshynskému**, významnému tvorcovi ukrajinskej hudby 20. storočia, k napísaniu orchestrálnej balady Gražyna, ktorá zaznie vo festivalovej premiére. Klenot husľovej literatúry, koncert **Maxa Brucha**, zahrá víťaz mnohých súťaží **Dmytro Tkachenko**.

UTOROK 26. 9.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Večer s klavírnym duom

Lucas & Arthur Jussen

Wolfgang Amadeus Mozart Sonáta pre dva klavíry D dur KV 448

Franz Schubert Rondo in A pre štvorročný klavír, op. 107

Maurice Ravel La Valse

Claude Debussy Six Epigraphes Antiques

Šesť antických epigrafov

Sergej Rachmaninov Suita č. 2 (1901) pre dva klavíry, op.17

Interpretačné umenie skvelého súrodeneckého dua pedagogicky formovali Maria João Pires, Menahem Pressler, Dmitri Baškírov či Jan Wijn. Koncertujú s najlepšimi svetovými orchestrami, publikum si získavajú strhujúcimi recitálmi a od roku 2010 nahrávajú výhradne pre spoločnosť Deutsche Grammophon. Na úvod ich recitálu zaznie brilantná Sonáta D dur, jedno z mála diel pre klavírne duo od **Wolfganga Amadea Mozarta**. Podmanivé majstrovstvo skladateľov a aj interpretov budú môcť poslucháči obdivovať aj v jednom z posledných opusov **Franza Schuberta**, skvelej ukážke majstrovstva **Clauda Debussyho**, Suite č. 2 **Sergeja Rachmaninova**, ktorá skladateľovi po rokoch krízy vrátila chuť komponovať a tiež v **Ravelovom** ikonickom diele La Valse. Ostrielaní mladí holandskí svetobežníci **Lucas & Arthur Jussenovci** sľubujú vzrušujúci večer a mimoriadny hudobný zážitok.

STREDA 27. 9.

19. 30 | Malá sála Slovenskej filharmónie

Pavel Haas Quartet

Veronika Jarůšková | 1. husle **Marek Zwiebel** | 2. husle

Šimon Truszka | viola

Peter Jarůšek, violončelo

Josef Suk

Meditácia na staročeský chorál

Svätý Václave, op. 35a

Erich Wolfgang Korngold

Sláčikové kvarteto č. 3 D dur, op. 34

Antonín Dvořák

Sláčikové kvarteto č. 11 C dur, op. 61

Pavel Haas Quartet patrí k najlepším vo svete; nesie meno českého skladateľa, ktorý sa stal obeťou druhej svetovej vojny. Práve vojnové udalosti reflektujú aj dve kvartetá programu. Meditácia **Josefa Suka** vznikla ako tichý protest proti prvej svetovej vojne. Suk, v tom čase sekundista Českého kvarteta, sa rozhodol koncerty vyvážiť českým chorálom, ktorý v sebe nesie silný národný apel „Nedej zahynouti nám ni budoucím...“. **Erich Wolfgang Korngold** bol kvôli nacistickému režimu prinútený z Európy emigrovať. Niekoľko rokov komponoval hudbu k filmom, ktorá ho v Amerike živila. Zlomovým momentom a návratom ku klasickej kompozícii je tretie kvarteto, ktoré je akýmsi radostným zvolaním v očakávaní rýchlo sa blížiaceho pádu nacistov a návratu mieru vo svete.

Vo svojom hudobne trochu atypickom „neslovanskom“ sláčikovom kvartete C dur sa **Antonín Dvořák** inšpiroval beethovenovsko-schubertovským vzorom. Je to dielo zrelého skladateľa, ktoré sa považuje za jeden z vrcholov jeho komornej tvorby.

ŠTVRTOK 28. 9.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Slovenský filharmonický zbor

Daniel Raiskin | dirigent **Jan Rozehnal** | zbornajster

sólisti: **Evelina Dobraceva** | **Dmytro Popov**

Peter Mikuláš | **Andrey Zhilikhovskiy**

Vladimír Chmelo | **Terézia Kružliaková** a ďalší

Piotr Iljič Čajkovskij **Jolanta**, koncertné uvedenie opery

Jednodejstvová opera **Jolanta** je posledným dramatickým dielom **Piotra Iljiča Čajkovského**. Libreto k príbehu o nevidiacej princeznej Jolante, ktorú uzdraví láska, napísal skladateľov brat Modest. Dej sa odohráva v polovici 15. storočia na juhu Francúzska, v Provence. Základom príbehu sú historické postavy: princezná Jolanta Lotrinská (1428 – 1483), dcéra kráľa Reného I. z Anjou a Izabely Lotrinskej. Romantickým prvkom drámy je slepota princeznej, ktorá však nie je historicky potvrdená.

Opera mala premiéru 6. 12. 1892 v Mariinskom divadle v Petrohrade, na želanie skladateľa spolu s baletom Luskáčik. O rok neskôr uviedli Jolantu v Hamburgu a v roku 1900 vo Viedni. Obidve predstavenia dirigoval Gustav Mahler. O dielo je v poslednom období záujem operných scén: napríklad v roku 2015 uviedli Jolantu spolu s Bartókovou operou Hrad kniežata Modrofúza v Metropolitnej opere v New Yorku.

Slovenský filharmonický zbor bol minulý rok súčasťou špičkového naštudovania diela s Berlínskymi filharmonikmi na festivale v nemeckom Baden-Badene, za čo získal prestížnu cenu Oper! Awards ako najlepší európsky zbor roka.

Koncertným uvedením opery **Jolanta** sa na BHS vraciame k prerušenej tradícii uvádzania operných opusov spred niekoľkých rokov, ktorých protagonistkou bola Edita Gruberová.

SOBOTA 30. 9.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Drážďanská filharmónia

Krzysztof Urbański | dirigent **Julia Hagen** | violončelo

Wojciech Kilar Orawa

Camille Saint-Saëns Koncert pre violončelo a orchester č. 1
a mol, op. 33

Piotr Iljič Čajkovskij Symfónia č. 4 f mol, op. 36

Drážďanská filharmónia účinkovala na BHS naposledy v roku 2016. Na aktuálnom koncerte vystúpi s energickým, mladým poľským dirigentom **Krzysztofom Urbańskim**, ktorého – rovnako ako sólistku koncertu Juliu Hagen – privítame u nás po prvý raz. Z poľskej tvorby si dirigent vybral pre BHS skladbu **Wojciecha Kilara** inšpirovanú folklórom a hýriacu spontánnosťou, temperamentom a energiou. Mladá violončelistka, salzburská rodáčka **Julia Hagen**, patrí medzi najvýraznejšie interpretačné zjavy svojej generácie. Technickú ekvilibristiku, ktorú nadobudla aj v triede legendárneho Heinricha Schiffa, predvedie v obľúbenom violončelovom koncerte **Camilla Saint-Saënsa**. Štvrtú symfóniu venoval **Čajkovskij** svojej mecenáške Nadežde von Meckovej.

Na jej žiadosť k symfónii pripísal program a v liste Tanejevovi dodal, že dielo je zároveň akousi reflexiou Beethovenovej Osudovej. Podobne ako jeho klasicistický vzor, pracuje naprieč dielom so signálnym fanfárovým motívom.

NEDEĽA 1. 10.

16.00 | Malá sála Slovenskej filharmónie

Koncert z diel slovenských skladateľov pre sólový klavír a pre dva klavíry

Jordana Palovičová

Jakub Čižmarovič

Peter Machajdík Spýtaj sa lesa

Luboš Bernáth Allegro giocoso pre klavír a dve bongá

Eugen Suchoň Intermezzá ESD 89/5a z cyklu Kaleidoskop

Dušan Martinček Venovania

Dezider Kardoš Tri skladby pre dva klavíry

Jevgenij Iršai Dark side of contemplation pre dva klavíry

premiéra

Ján Cikker Slovenská suita pre dva klavíry, op. 22

Koncertom z diel slovenských skladateľov pokračuje festivalová tradícia v prezentácii komornej tvorby pre jednotlivé hudobné nástroje. V rámci tohto ročníka bude protagonistom klavír. Sólistami recitálu sú **Jordana Palovičová** a **Jakub Čižmarovič**, výrazné osobnosti a umelecky i pedagogicky spriaznení interpreti, vzdávajúci hold predstaviteľom slovenskej moderny **Eugenovi Suchoňovi**, **Jánovi Cikkerovi** a **Deziderovi Kardošovi**. Pripomenú aj hudobný odkaz nástupníckej generácie v dielach **Dušana Martinčka**, **Luboša Bernátha** a **Petra Machajdika**. Dielo Dark side of contemplation z pera **Jevgenija Iršaja** vzniklo špeciálne pre festivalové pódium a zaznie v premiére.

19.30 | Stĺpová sieň Slovenskej filharmónie

Štátny komorný orchester Žilina

Marián Lejava | dirigent

Milan Paľa | husle

Ilja Zeljenka Sarkazmy pre orchester

Ján Zimmer Koncert pre husle a orchester, op. 15

Georges Bizet Symfónia C dur

Ján Zimmer, talentovaný študent Eugena Suchoňa, upadol po smrti v roku 1993 do nezaslúženého zabudnutia. Jeho husľový koncert, op. 15 z roku 1956 (v slovenskej tvorbe prvý vo svojom žánri) nám v podaní excelentného sólistu **Milana Paľu** aj po desaťročiach umožní nazrieť do Zimmerovej fascinujúcej skladateľskej dielne.

Koncert otvorí dielo **Ilju Zeljenku** skomponované v poslednom roku skladateľovho života a venované žilinskému komornému orchestru. Ešte pred skončením štúdia na parížskom konzervatóriu napísal **Bizet** Symfóniu C dur. Bolo to v roku 1855, no až do roku 1935 dielo považovali za stratené. Skladba sedemnásťročného mladíka strháva temperamentom, sviežou francúzskou melodikou i humorom, v romantickom Adagiu s krásnym hoboiovým sólom. Už aj v tomto diele začujeme známe odkazy na budúcu operu Carmen.

Program s ŠKO naštuduje **Marián Lejava**, dirigent, ktorý sa v slovenskom repertoári skvele orientuje a pravidelne ho rozširuje o nové opusy aj ako hudobný skladateľ.

PONDELOK 2. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Filharmónia Brno

Slovenský filharmonický zbor

Dennis Russell Davies | dirigent

Jan Rozehnal | zbormajster

Polina Osetinskaya | klavír

Anthony Philip Heinrich The Wild Wood Spirit's Chant
(Spev duchov divokého lesa)

Ludwig van Beethoven Fantázia pre klavír, zbor a orchester
c mol, op. 80

Arvo Pärt Credo pre klavír, zbor a orchester

Alexander Skriabin Prometheus: Poéma ohňa,
pre klavír, zbor a orchester, op. 60

Filharmónia Brno je v posledných rokoch výrazným a invenčným hudobným protagonistom, čoho dôkazom je aj dramaturgia spoločného projektu festivalov Moravský podzim a BHS.

Anthony Philip Heinrich, narodený v Čechách (1781 – 1861), bol prvým americkým skladateľom „na plný úväzok“. Očarenie zvukmi divokej prírody preniesol do mnohých svojich programových skladieb, medzi ktoré patrí aj extravagantný Spev duchov divokého lesa. Pod taktovkou **Dennisa Russella Daviesa** sa u nás po prvý raz a hneď trojnásobne predstaví renomovaná, noblesná klavírna sólistka **Polina Osetinskaya**. **Beethovenova** unikátna Fantázia pre klavír, zbor a orchester zaujme poslucháča spojením koncertných a kantátových prvkov. Rovnako výnimočné je aj **Pärtovo** Credo, považované za jeho azda najdramatickejšiu skladbu, o ktorej sa hovorí ako o kľúči k pochopeniu jeho štýlového prerodu. Odvolávajúc sa na základy kresťanstva je symbolom pravdy a krásy; pri premiére v Talline uvedenie diela spôsobilo senzáciu i šok.

Báseň ohňa **Alexandra Skriabina** vychádza z mýtu o Prometheovi; začína sa akordom, ktorý neskôr dostal prívlastok „mystický“.

UTOROK 3. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

GALAVEČER

Piotr Beczała | tenor

Sarah Tysman | klavír

Večer piesní a operných árií

Opera ponúka krásu, povznáša, vytvára emócie. Cieľom jedného z najvyhladávanějších tenoristov súčasnosti, **Piotra Beczału**, je prenášať ich z javiska divákovi a poslucháčovi v príbehoch hudobno-dramatických diel i v piesňach a vzájomne si vymieňať energiu. Piotr Beczała účinkuje na tých najprestížnejších scénach sveta, od Metropolitnej opery v New Yorku, cez Paríž, Londýn, Viedeň, Barcelonu až po Salzburg. Jeho umelecké výkony možno právom označiť za fenomenálne. Jeho hlas vie pohľadiť, je v ňom vrúcnosť, vášeň i spevnosť. Na BHS s ním zavíta Werther z rovnomennej Massenetovej opery, Don José z Bizetovej Carmen, ale aj piesne Moniuszka, Karłowicza či Čajkovského, Rachmaninova a Dvořáka.

Francúzska klaviristka **Sarah Tysman**, ktorá bude Piotra Beczalu sprevádzať, je vyhľadávanou partnerkou najlepších európskych vokálnych sólistov a pravidelne spolupracuje na štúdiu diel s opernými domami vo Viedni, Berlíne, Paríži, Bayreuthe i Zürichu. Nezmeškajte jeden z hviezdnych večerov BHS s jedným z najlepších tenoristov súčasnosti!

STREDA 4. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

B'Rock Orchestra

René Jacobs | dirigent

Vilde Frang | husle

Franz Schubert Symfónia č. 8 h mol Nedokončená

Felix Mendelssohn Koncert pre husle a orchester e mol, op. 64

Felix Mendelssohn Symfónia č. 5 D dur Reformačná, op. 107

V belgickom meste Gent založili nadšenci barokovej hudby ensemble **B'Rock Orchestra**. Pod vedením bývalého skvelého kontratenoristu a súčasného dirigenta **Reného Jacobsa** sa z telesa vyprofiloval jeden z aktuálne najlepších súborov, špecializujúcich sa na starú hudbu v novom kontexte. V dielach skorého 19. storočia je v rámci celkového rozsahu ešte výraznejšie cítiť komornejšie zámery orchestrálnych diel. Emočne nabitá Nedokončená symfónia **Franza Schuberta**, s dunivou dychovou sekciou, bude kontrastom k 5. symfónii Reformačnej **Felixa Mendelssohna**, k skomponovaniu ktorej ho viedol obdiv k tvorbe J. S. Bacha. Sólový part jeho husľového koncertu, jedného z najslávnejších i najčastejšie uvádzaných, bude interpretovať vynikajúca mladá nórska huslistka **Vilde Frang**, na vzácnom nástroji Guarneri del Gesù z roku 1734. Aj umelci tohto koncertu k nám zavítajú po prvý raz.

ŠTVRTOK 5. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Filharmonický orchester Rotterdam

Lahav Shani | dirigent

Kirill Gerstein | klavír

Johannes Brahms Tragická predohra, op. 81

Béla Bartók Koncert pre klavír a orchester č. 3, Sz. 119

Johannes Brahms Symfónia č.1 c mol, op. 68

Mladý Izraelčan **Lahav Shani** sa v roku 2016 stal najmladším šéfdirigentom v histórii **Filharmonického orchestra Rotterdam**. U nás tohto renomovaného a žiadaného majstra taktovky privítame po prvý raz. Rovnako premiérovu tu vystúpi aj popredný sólista **Kirill Gerstein**, ktorého hra je oceňovaná najmä pre flexibilnú kombináciu ruskej, americkej i európskej školy. Úvodná Tragická predohra **Johannesa Brahmsa** nie je prejavom konkrétnej tragédie, ale skôr pokusom zachytiť turbulenciu vášni a protikladov, typických pre klasickú tragédiu. Svoju prvú symfóniu Brahms komponoval dlhých štrnásť rokov, sám sa vyjadril, že to bolo možno aj dlhšie. Dôvodom mohlo byť autorovo úsilie priblížiť sa k svojmu vzoru, hudobnému hrdinovi klasicizmu Beethovenovi. Priateľovi Levimu píše „*Nedokážeš si predstaviť, akú odvahu si vyžaduje toto rozhodnutie, keď máš stále v päťach gigantove kroky!*“. **Béla Bartók** komponoval svoj 3. klavírny koncert, keď už bol vážne chorý. Zaznel po prvý raz až niekoľko mesiacov po skladateľovej smrti v roku 1946 vo Philadelphii a zaznamenal obrovský úspech.

PIATOK 6. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Opera Národného divadla Košice

Peter Valentovič | dirigent **Anton Korenči** | réžia

Sólisti: **Michał Partyka** | **Gabriela Hrženjak**
Maksym Kutsenko | **Juraj Hollý** | **Michal Onufer**
Myroslava Havryliuk | **André Tatarka**

Karol Szymanowski **Král Roger**, poloscénické uvedenie opery

Fascinácia Talianskom a jeho kultúrou, ale aj diela Euripida, Platona či Nietzscheho inšpirovali poľského skladateľa **Karola Szymanowského** k skomponovaniu vrcholného operného opusu **Král Roger**. Libreto napísal v spolupráci so svojim vzdialeným príbuzným, neskôr známym spisovateľom, Jaroslawom Iwaszkiewiczom. „*Szymanowski sám označoval svoje dielo ako „mystérium“ – jeho témami sú sebaopoznanie človeka, jeho sexualita a zmenené stavy vedomia, ale i náboženstvo a nové formy spirituality,*“ uvádza v notícke k predstaveniu ND Košice. Minuloročná premiéra diela vzbudila nebyvalý ohlas; aj pre festivalové publikum bude zaujímavým stretnutie s touto málo uvádzanou operou, ktorá zažíva renesanciou aj na svetových scénach, spolu so zamyslením sa nad „*neriešiteľnými hádankami bytia*“ (J. Iwaszkiewicz).

SOBOTA 7. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Spevácky zbor Lúčnica

Elena Matušová | dirigentka | zbormajsterka

Lenka Máčiková | soprán

Juraj Kuchar | tenor

Martin Mikuš | bas

Katarína Turnerová | harfa

Ján Slávik | violončelo

Robert Vizvári | kontrabas

Marek Janko | organ

Zo zlatého fondu repertoáru speváckeho zboru

César Franck

Omša A dur, op. 12

Lúčnica je už 75 rokov kultúrnym i spoločenským fenoménom. **Spevácky zbor** je súčasťou umeleckého súboru od jeho vzniku v roku 1948. Charakterizuje ho vyspelá spevácka technika a hlasová kultúra. Jeho výkony vysoko hodnotí odborná kritika a veľký úspech zaznamenáva aj u širokého publika. Svoju umeleckú kariéru v Speváckom zbore Lúčnica začínali mnohé osobnosti ako Edita Gruberová, Lucia Popp, Magdaléna Blahušiaková, Lubica Orgonášová, Marta Beňáčková, Adriana Kohútková, Štefan Babjak, Ondrej Malachovský a mnohí ďalší. Zbor umelecky formovali jeho hlavné zbormajstri Štefan Klimo, Peter Hradil, Marián Vach a v súčasnosti Elena Matušová. Pod ich vedením získal zbor najvyššie ocenenia na medzinárodných súťažiach v mestách Llangollen, Arezzo, Middlesbrough, Montreux, Gorizia, La Valletta, Maribor, Tours, Oskarshamn, Bergen, Petrohrad, Assisi, Kaunas a ďalšie. Na medzinárodných zborových festivaloch i koncertných zájazdoch v Číne, USA, Južnej Kórei, Argentíne, Jordánsku, Izraeli, Mexiku, a samozrejme vo väčšine štátov Európy, sa zbor stal miláčikom publika.

Vo festivalovom programe BHS, venovanom 75. jubileu Lúčnice, uvedie spevácky zbor pod vedením dirigentky a zbormajsterky **Eleny Matušovej** prierez tvorbou à cappella diel rôznych štýlových období, ako aj výber zo skladieb, ktoré mu dedikovali slovenskí skladatelia a svoj koncertný repertoár rozšíri aj o vokálno-inštrumentálne dielo.

NEDEĽA 8. 10.

19.30 | Koncertná sieň Slovenskej filharmónie

Slovenská filharmónia

Tomáš Netopil | dirigent **Dalibor Karvay** | husle

Johannes Brahms Koncert pre husle a orchester D dur, op. 77
Eugen Suchoň Metamorfózy

Brahms jediný husľový koncert patrí spolu s koncertmi Beethovena, Mendelssohna a Čajkovského medzi štvoricu ťažiskových inštrumentálnych koncertov, napísaných pre tento nástroj v 19. storočí. Venoval ho priateľovi Josephovi Joachimovi, v tom čase azda najvýznamnejšiemu huslistovi (inak rodákovi z neďalekej rakúskej obce Kittsee). Premiéra sa uskutočnila 1. januára 1879 v lipskom Gewandhause pod skladateľovou taktovkou. Dielo patrí medzi najnáročnejšie a najrozsiahlejšie v husľovej literatúre. Vysoké požiadavky kladie najmä na ľavú ruku, kde sa vyskytujú časté dvojhmaty, veľké skoky a iné náročné prvky. **Dalibor Karvay** sa s týmto dielom predstavil so Slovenskou filharmóniou už na jeseň 2013; dnes bude koncert interpretovať na vrchole svojich tvorivých síl, na vzácnom Stradivariho nástroji z roku 1694, ktorý mu do užívania prepožičala Rakúska národná banka.

Najznámejšia symfonická skladba **Eugena Suchoňa** Metamorfózy, má podtitul päť variácií na vlastné témy. V orchestrálnej podobe po prvý raz zaznela pred sedemdesiatimi rokmi, v októbri 1953 v podaní Slovenskej filharmónie, pod taktovkou Ludovíta Rajtera. Krásnymi orchestrálnymi farbami doslova hýriaca partitúra vyjadruje skladateľove zážitky z pohnutých rokov 1935 – 1945, pretlmočené jedinečným umeleckým jazykom autora. Aj keď sa v poslednej, piatej časti obsahovo dotýka hrôz vojny, dielo sa končí jasnou tóninou E dur, ktorú Suchoň použil na vyjadrenie víťazstva a nádeje do budúcnosti. Na záverečnom koncerte zaznie toto reprezentatívne slovenské dielo pod taktovkou významného českého dirigenta **Tomáša Netopila** a bude dôstojnou hudobnou bodkou za 58. ročníkom BHS.

BHS člen Európskej asociácie festivalov

Generálny partner BHS

Hlavný partner Slovenskej filharmónie

Partneri a mediálni partneri

PREDAJ VSTUPENIEK

v pokladnici Slovenskej filharmónie/budova Reduty

pondelok – piatok 12.00 – 18.00
a hodinu pred každým koncertom

telefón: +421 2 20 475 293 | **e-mail:** vstupenky.bhs@filharmonia.sk
predaj vstupeniek on-line: www.bhsfestival.sk | www.filharmonia.sk

Zmena programu a účinkujúcich vyhradená

Výtvarné dielo na obálke: Ľudovít Hološka, akademický maliar

Vydala: Slovenská filharmónia

Zostavil: Kristína Gotthardtová a Manažment BHS

Slovenská filharmónia je štátna príspevková organizácia MK SR.